

קִבְּץ

שִׁיחֹת מוֹהֲרָא"ש

דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מְעוֹרְרִים מְעִירִים וּמְחַזְּקִים, אֲשֶׁר
מִתּוֹךְ הַנֶּחֱל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה נוֹבְעִים, לְהַחֲיֹת נֶפֶשׁ כָּל
חַי וּמְשֻׁם יִשְׁקוּן הַעֲדָרִים, לְהַתְחַזֵּק בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא בְּכָל
דְּרָגָה שֶׁיְהִיוּ נִמְצָאִים

כְּפִי שֶׁשָּׁמַעְנוּ וְקִבְּלָנוּ מִפֶּה קִדְשׁוֹ שֶׁל
מָרְן מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א

בְּעֵינֵינוּ חֲדָשׁ אֱלוּל

יֵצֵא לְאוֹר עֶרְבַּ רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלוּל תִּשְׁע"ד

התעוררות לחדש אלול

א.

מוהרא"ש ז"ל אומר, שבכך החל מהשבת שמבכרין ביה החדש אלול – שומעים את ההתעוררות של "עורו ישנים מתרדמתכם" המזכרת בספרים הקדושים לגבי תקיעת שופר (עין ברמב"ם הלכות תשובה פרק ג' הלכה ד'; ובקלוטני מוהר"ן חלק א' סימן ס' סעיף ט'). כי מראש החדש אלול כבר מתחילים לתקוע בשופר, וצריכים להתעורר מן השנה של כל השנה. ומספרים על הרבה צדיקים קדושים זי"ע, שבשארק שמעו בכרפת החדש – ראש החדש אלול, יהיה ביום פלוני, זה היה אצלם ספר המוסר הגדול ביותר, כי התבות "ראש החדש אלול" בלבד, היו מספיקות בכדי לעורר אותם מן השנה, ולגרום להם להכין את עצמם לקראת השנה החדשה.

ב.

וספר מוהרא"ש ז"ל, שהרב הקדוש רבי משה מקאברין זי"ע היה מספר, שבהיותו ילד, היה משחק עם ילדים בחדש אלול, ותאמר לו אחותו הבכירה: האם גם היום אפתה משחק? הלוא היום החדש אלול! און א פיש אין וואסער ציטערט דאך אויף [גם תדג שבמים רועד] וכשמעי זאת "האב אויף אנגעחויבן צו ציטערין [התחלתי לרעד]. עד היום תזה אני זוכר את הפחד תזה (עין בספר הקדוש 'אמרות משה' עמוד מב).

ג.

ואמר מוה'רא"ש ז"ל, שהעקר לזכור, שכל התעוררות השנה בחדש אלול, באה על ידי הצדיק, שתוקע בשופר כל השנה בלה על ידי דברי תוכחתו הקדושים, וכמו שכתוב (ישעיה נה, א): "בשופר ה'רם קולך והגיד לעמי פשעם" וגו', אבל לא בכל פעם אנחנו זוכים לשמע את קולו הקדוש, ולהבין את כל מה שאומר לנו, אבל בשבאים ימי אלול הקדושים, אז הוא הזמן להתעורר ביותר להטות און קשבת לדברי הצדיק, ולשמע בקולו ב'מי ששומע לקול שופר, ומדקדק לשמוע כל קול וקול היוצא ממנו, ועל ידי זה נזכה להתעורר מן השנה באמת.

ד.

ואמר מוה'רא"ש ז"ל, שהענין של חדש אלול הוא ענין התגלות אמונת חכמים - לשמוע בקול דברי הצדיק, ולהטות און קשבת לכל מה שאומר, כי כל ההתגלות של חדש אלול באה על ידי משה רבנו, עליו השלום, שעלה בראש חדש אלול לקבל לוחות אחרונות, ומסר נפשו בעד כל נשמות ישראל, לטהר אותן מחטא העגל, ולפעל בעדן סליחה מחילה וכפרה, ומשה רבנו לא הסתפל על שום דבר פלל, רק מסר נפשו בעד נשמות ישראל, ועמד בהר ארבעים יום וארבעים לילה בלי אכילה ושתיה, עד שפעל בעדן סליחה מחלטת ביום הנפורים. ואת הדרך הזאת יסד בחדש אלול, שיכולים להשיב בתשובה אפילו את הגרוע ביותר שב'ישראל, ואפילו אם סג מפל וכל מתקדוש ברוך הוא, יכולים להחזיר אותו, כי על ידי שיתחזק באמונת חכמים, ויקשר עצמו

אל הצדיק, על ידי זה תהיה לו תקנה טובה לתקן את הכל.

ה.

ואמר מוהרא"ש ז"ל, שהדרך הקדושה הזו נפתחת בכל שנה ושנה בחדש אלול, ואם אדם מקשר עצמו אל הרב והצדיק שבדור, ומתבונן היטב בעצם מסירות הנפש שיש לו בעד נשמות ישראל, להמשיך עליהם סליחה מחילה וכפרה, על ידי זה יזכה לחזר בתשובה שלמה ולעלות במעלות רמות, עד שלבסוף יזכה לקבל את התורה מחדש ביום הכפורים, ולהיות דבוק בו יתברך כל השנה בלה, העקר שיהיה לאדם קצת שכל וישוב הדעת, ויתבונן היטב בעצם מסירות נפש הצדיק בעבורו, שאינו אוכל ואינו שותה ואינו ישן פראוי ימים ולילות, הכל בכדי להיטיב לנשמות ישראל, אבל דרך בני אדם לעצם עינים ולהתעלם מכל זה, וחושבים שהצדיק אוכל ושותה וישן היטב, וחי חיים של תענוגים, ומשיג את כל עניניו בקלות בלי יגיעה, ואין יודעים שהצדיק מוסר את הכל בשבילם, ואינו אוכל ושותה ואינו ישן עד שפועל שיהיה להם כל טוב, וזה מרפזו בפסוק (דברים ט, יח): ל'חם ל'א אכלתי ו'מים לא שתיתי ראשי תבות 'אלול, כי את הדרך הזאת פתח משה רבנו בחדש אלול – שהצדיקים מוסרים נפשם בעד נשמות ישראל, ואינם מסתכלים על עצמם בלל, וכל מי שזוכה להיות מקרב אליהם, ולהאמין בהם באמת, על ידי זה יהיו נמשכים עליו כל מיני השפעות טובות ברוחניות וכגשמיות, ויזכה לתשובה שלמה באמת.

עבודת חדש אלול

ו.

מוהרא"ש ז"ל אומר, שאנחנו בתור תלמידים של רבנו ז"ל, צריך להיות לנו מבט אחר לגמרי על חדש אלול, כי רבנו ז"ל פתח לנו שערים נפלאים בגדל מעלת חדש אלול בכמה תורות בלקוטי מוהר"ן, והפגלות היקרות המנחות בו, ולמה יכולים לזכות על ידו, ולכן אסור לנו להיות בטלנים ולהפסיד ימים אלו בהבל וריק, חס ושלום, רק לנצל כל יום ויום בהרבה טוב אמת ונצח, ולבקש מהשם יתברך, שנוזקח לכל התקונים הנפלאים המובאים בדברי רבנו ז"ל על חדש אלול, ועל ידי זה נוזקח לקבל שנה טובה ומברכת עם כל מיני השפעות טובות ברוחניות בגשמיות.

ז.

ואמר מוהרא"ש ז"ל, שעלינו לשמור מאד שלא להיות מאלו שהתבטא עליהם מוהרנ"ת ז"ל: "עם קומט אלול, מען פרענט און מען פרענט און מען טוהט גארניט..." – "בשמוניע אלול, בווערים ובוערים אכל אין עושים פלום..." (כך ספרה אמו של הרב החסיד רבי אברהם שטרנהארץ זצ"ל בשם זקנה מוהרנ"ת וי"ע), כי לפעמים, מרב תבערת הלב, רוצים לעשות הרבה, אכל לבסוף אין עושים פלום, כי אין צמצום, ואין יודעים מה

שיחות מוהרא"ש

יש לעשות, אבל פשיש ישוב הדעת, ועושים השבון פשוט: – "מה אמר לנו רבנו ז"ל לעשות בחדש אלול?" על ידי זה זוכים למלא כל יום ויום עם הרבה טוב אמתני ונצחתי.

ח.

ואמר מוהרא"ש ז"ל, שאנשי שלומנו האמתיים תמיד ידעו, ששבוא חדש אלול לא היה להם אף רגע לבלות ולבטל בדברים בטלים ודברים של מה בכך, כי רצונו של רבנו ז"ל היה שנסיים את כל התנ"ך – מרישא עד גמירא, מראש חדש אלול עד הושענא רבה (שיחות תר"ן סימן רנא). וגם אמר מוהרנ"ת ז"ל, שאמירת כל ספרי רבנו ז"ל, שהם תלפזזי מוהר"ן, וספר המדות, והספורי מעשיות, והשיחות שלו, האמירה לבד מסגלת לנשמה כמו אמירת ספרי הוהר והתקונים, ובימי אלול תקדושים, מצוה לאמרם מתחלתם ועד סופם, ומועיל מאוד מאוד (פוכבי אור אנשי מוהר"ן אות כו), וגם אמירת תקוני זחר, מקבל בכל העולם לומר בימי אלול (שיחות תר"ן סימן רצד), וכן מצוה להרבות באמירת תהלים בימי אלול (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן עג). ולכן אם רק בשביל שעורים אלו לבד, כבר לא נשאר שום זמן לבלות עם דברים בטלים בימים אלו, ומכל שכן פשיש לאדם גם את השעורים הקבועים שלו במקרא, משנה, גמרא ומדרש, אז לא נשאר לו אף רגע מפוש לדברים בטלים, ויש רמז לזה בפסוק (משלי ה, יז): "יהיו לך לבדך ו'אין לזרים א'תך" – ראשי תבות אלול, שיש לך לבדך ללמד כל כך הרבה בחדש אלול, עד שאין שום זמן לזרים א'תך כלל באותם הימים.

ומים מוהרא"ש ז"ל, שלכן, תהלה לאל, יש לנו עם מה לבלות את ימי אלול הקדושים, ולא להיות מאלו "שבוערים ובווערים ואין עושים בלום..." ואשרי מי שאינו מטעה עצמו בלל, רק מבזה ימים אלו בקדשה וטהרה פראוי.

ט.

ופעם בימי אלול הקדושים, יושב בחור אחד בבית מדרשו של מוהרא"ש ז"ל, בפקר אחר התפלה, ואמר 'תקוני זהר' בנגון של התעוררות גדולה, ובינתים הביאו אכל לכל הבחורים, וכלם הלכו לאכל, אבל הוא לא שם לב שהביאו אכל, רק המשיך באמירת 'תקוני זהר' בהתעוררות גדולה. וכשעבר שם מוהרא"ש ז"ל, והבחין בהתמדתו, פנה אליו ואמר לו בחבה גדולה: "הנה מוהרנ"ת ז"ל שמע מרבנו ז"ל דבר גדול אודות אמירת תקונים בפקר אחר התפלה בימי אלול, וכמו שמעיד מוהרנ"ת ז"ל (שיחות הר"ן סימן רצד), שמעתי מפיו הקדוש, שבימי אלול שנוהגים ישראל לומר תקונים ותפלות ובקשות אחר התפלה, ומאחרים יותר בבית הכנסת ובבית המדרש, אמר רבנו ז"ל, שמתנגון של התקונים, ומה שהלב פואב וחלש מחמת שפאתאחרים בבית המדרש, מפל זה נעשים דברים גבוהים וגדולים למעלה, עין שם. ולכן תדע, שעל התקוני זהר שלך, ועל חלישות הלב שלך מחמת שעדין לא אכלת, על כל זה פבר רמוז רבנו ז"ל, ולכן תתחוק מאד להתמיד בלמוד תמיד, ובפרט בימי אלול, ואל תתבלבל מאף אחד". והבחור ספר, שבדבורים מתוקים אלו, שדבר עמו

מוהרא"ש ז"ל החייה אותו ממש, והתעורר מהם מאד להתמדת התורה הקדושה בכלליות, וביותר בימי אלול הקדושים. אשרי המבילה את ימי אלול בקדושה וטהרה כראוי.

תשובת חדש אלול

י

מוהרא"ש ז"ל אמר, שבימי אלול הקדושים, הראש וראשון הוא לזכר דברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ו'), שבחדש אלול נפתח דרוך התשובה, ויכולים לתקן בהם כל אשר ענת בכל ימות השנה, כי בחדש אלול יורדת התעוררות מיוחדת לכל נשמות ישראל לעשות תשובה, וכל אחד מקבל סיעתא דשמיא מיוחדת ללכת בדרוך התשובה, ועקר דרוך התשובה להיות בקי ברצא ובקי בשוב, שמצד אחד צריכים להשתוקק לעלות למדרגות הגדולות ביותר, ולא להתנאש מלהגיע אל המעלות הגבוהות ביותר שיש בעבודת השם ותברך, ומצד שני אסור לפול מהמדרגות הפחותות והירודות ביותר, ואף פעם לא להתנאש ולחשב שפכר אבדה תקותו חס ושלום, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ועל כל דבר מועילה תשובה, ומכל המקומות הנמוכים יכולים לחזור אליו ותברך, אפלו משאול תחתיות, רחמנא ליצלן.

יא.

ואף על פי שגם כל השנה יכולים לעשות תשובה, אבל דרך זו נפתחת ביותר בחדש אלול. והרמז לזה בפסוק (ויקרא יב, ח): אֶחָד לְעוֹלָה וְאֶחָד לְחֵטָאת, ראשי תבות אלול, שהן לעלות למדרגות הגדולות ביותר בעבודת השם ותפירה, שהוא אֶחָד לְעוֹלָה, והן לתקן החטאת אשר עוֹת, שהוא וְאֶחָד לְחֵטָאת, הכל בכח דרך התשובה שנפתח בחדש אלול, על ידי ה' "אֶחָד", פי הוא יתפיר נמצא בכל מקום, והן למעלה והן למטה יכולים להתקרב אליו יתפיר, ולכן בימי אלול הקדושים מסגל מאוד לבקש מהשם יתפיר שיזכה להיות בקי בדרך התשובה, ושיאחו במדת התשובה בכל מצבי החיים, ובכח חדש אלול, בודאי יזכה לשוב בתשובה שלמה באמת.

יב.

ואמר מוה"ר"ש ז"ל, שגם יש לזכר בימי אלול, מה שמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקיפוי מותר"ן חלק א' סימן ו'), שעקר התשובה הוא על ידי שישמע בזיונו וידם וישתק, פי הבזיונות ושפיכות הדמים מכפרים על הכל, יותר מכל התעניות והסגופים שבעולם, ובלבד שישתק ולא ישיב למחרפי ולמבזי נפשו דבר, ולכן אם אדם מקבל בימי אלול בזיון ממישהו – ישתק ויקבל אותו בשמחה עצומה, וידע שזמן השמים זכוהו עם תקון גדול, והמירו בעבורו את כל התעניות והסגופים שהיה צריך לעשות על בזיון זה, ולכן ישמח מאוד, ויהיה לו תקון גמור.

יג.

ואמר מוה"רא"ש ז"ל, שגם מי שלא קבל בזיונות מאחר, יכול לזכות לתקון הזיונות על ידי שיתביש מעצמו, ויתודה על עוונותיו בינו לבין קונו, ויפרש בפה מלא לפני השם יתברך פמה הוא מתביש על מה שעשה בימים הקודמים, כי גם אלו נחשבים לבזיונות ממש, וכמו ששאל רבנו ז"ל את מוה"רנ"ת ז"ל, אחר שאמר את התורה הנ"ל מענין פונת אלול ושעקר התשובה הוא על ידי שישמע בזיונו, וידם וישתק: – "ווערסט דו אמאל ריין רויט פאר השם יתברך?" "האם אתה פעם מסמיק עד למאד [מרב בושה] מלפני השם יתברך?", בלומר שצריך להתביש מאד לפני השם יתברך עד שיאדמו פניו מאד, כי הרי חכמינו הקדושים אומרים (ברכות יב ע"ב), כל העושה דבר עברה ומתביש בו, מוחלין לו על כל עוונותיו, שנאמר (יחזקאל מז, סג): "למען תזכרי ובשת ו'לא' יהיה לך עוד פתחון פה מפני כלמתך בכפרי לך לכל אשר עשית נאם ה' אלהים". נמצא, שעל ידי הבושה והבזיון שיש לו מעצמו יש לו תקון גמור, ולכן מסגל מאד בימי אלול להתבודד עמו יתברך, ולבקש סליחה מהילה וכפרה, ולומר לפניו יתברך פמה הוא מתביש מלפניו יתברך על כל מה שחטא, ועל ידי זה יהיה לו תקון גמור, וימחלו כל עוונותיו, אשרי המבילה את ימי אלול הקדושים בתשובה באמת.

סגלת חדש אלול

יד.

מוז'הרא"ש ז"ל אומר, שאחת מן הפגלות היקרות של חדש אלול, היא לזכות למצוא את זיווגו, ולזכות לשלום בית, שבכח ובזכות חדש אלול יכול אדם למצוא את זיווגו, ולזכות לשלום בית אמתו, כי מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקיטוי מותרין חלק ב' סימן פז), שבגנת חדש אלול היא סוד מציאת הזיווג, ומרמז בפסוק (בראשית כד, ח): ויאם ל'א תאבה האשה ל'לכת אחריך, ראשי תבות אלול, ובתוכן תבות "תאבה האשה", שבכח בגנת חדש אלול, יהיה נעשה "תאבה האשה", שתרצה ותסכים האשה להתחתן, וגם אם כבר התחתנו, יהיה נעשה "תאבה האשה" – שישררה שלום אמתו בתוך הבית, כי בכח חדש אלול, שהוא חדש התשובה, יכול לתקן את כל אשר פגם במשך כל השנה, ועל ידי זה יזכה למצוא את זיווגו, ולדור ביחד באהבה אחוה שלום ורעות. ולכן מסגל מאד לבחור בחדש אלול, לבקש הרבה מהשם יתברך שיוזכה למצוא את זיווגו, וכן למי שבכח התחתן, לבקש הרבה מהשם יתברך על שלום בית, כי בכח חדש אלול, יזכה לראות פלאי פלאות בדברים אלו, ויוזכה להקים בית נאמן בישראל, ולהשרות השכינה הקדושה בתוך ביתו.

קדשת חֲדָשׁ אֱלֹוֹל

טו.

מוהרא"ש ז"ל אָמַר, שְׁעַקֵּר בְּנֵי אֱלֹוֹל הוּא תַקוּן הַבְּרִית, שְׂיִזְכֶּה אָדָם לְקִדְשֵׁת הַמַּחְשָׁבָה שְׁבָה תְלוּי תַקוּן הַבְּרִית, וְאִם עַל פִּי שְׁצָרִיךְ לְעַבֵּד עַל זֶה כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּחֲדָשׁ אֱלֹוֹל יוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם עֶזֶר גָּדוֹל לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְזִכּוֹת לְתַקוּן הַבְּרִית, כִּי אִזּוֹ מִתְקַיֵּם בְּהֵן מִקְרָא שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים ה, ו): "וּמַל ה' אֱלֹקֶיךָ אֵת לִבְכָּךְ וְיָאֵת לִבְבּ וְרַעְדָּךְ", רֵאשִׁי תַבּוֹת אֱלֹוֹל (לְקוּטֵי מוהר"ן חֶלֶק א' סִימָן קמ"א), שְׁתַּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֶצְמוֹ, כִּי כָּבוֹל, כָּל אֵת עֶרְלַת לְבַבְנוּ, כִּי בְּכָל הַשָּׁנָה אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת זֶה לְבַד, וּכְמוֹ שְׁכַתוֹב (דְּבָרִים י, טו): "וּמִלְתֶּם אֵת עֶרְלַת לְבַבְכֶם וְעֲרַפְכֶם לֹא תִקְשׁוּ עוֹד", אֲבָל מִי זֶה שְׂיִכּוֹל לְהַתְפָּאֵר שְׂיִוַּדַע לְמוֹל עֶרְלַת לְבָבוֹ פְּרָאוּי? כִּי כְּמוֹ בְּמִילָה גִשְׁמִית, צָרִיכִים לְקַרְא לְמוֹחֵל מִמְּחָה שְׂיִוַּדַע לְעַסֵּק בְּמַצּוֹת מִיִּלָּה, וְאִסוּר לְסַמְךָ עַל סֵתֶם בֶּן אָדָם, כִּי יֵשׁ סַפְּנָה בְּדָבָר וְכוּ' בִּידוּעַ, כְּמוֹ כֵּן בְּמִילָה רוּחַנִית - לְמוֹל עֶרְלַת הַלֵּב, צָרִיכִים מוֹחֵל מִמְּחָה שְׂיַעֲסֵק בָּזֶה, וְכִי הוּא שְׂרָאוּי לְזֶה? אֲבָל בְּחֲדָשׁ אֱלֹוֹל, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא בְּעֶצְמוֹ מְקַיֵּם בְּנוֹ, מִקְרָא שְׁכַתוֹב: וּמַל ה' אֱלֹקֶיךָ אֵת לִבְכָּךְ וְיָאֵת לִבְבּ וְרַעְדָּךְ, רֵאשִׁי תַבּוֹת אֱלֹוֹל, וְאִין מִיִּלָּה יוֹתֵר שׁוֹכֵה מוֹז, וְלִכֵּן הַזְּמַן מְסַגֵּל בְּיוֹתֵר בְּחֲדָשׁ אֱלֹוֹל, לְבַקֵּשׁ מִתְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂנִזְכֶּה לְמוֹל עֶרְלַת לְבַבְנוּ בְּשִׁלְמוֹת, וְנִזְכֶּה לְכָרוֹת מַעַל לְבַנּוֹ אֵת כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת

הזרות וההרהורים הרעים המבלבלים אותנו, ועל ידי זה נזכה לתקון
הברית באמת, ולכל התקונים הנפלאים התלויים בו.

טז.

ופעם שאל אחד את מוה"ר"ש ז"ל בתמימות, אם אדם לא התנהג כל
כך יפה כל השנה, איך אפשר לו להתחמק מדין קשה בימי ראש
השנה הקדושים, הלא המקטרגים מכירים אותו מכבד, ואיך יכול
להתעלם מהם? ענה ואמר לו מוה"ר"ש ז"ל, מה שאתה שואל –
מפרש בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ז חלק א' סימן כא), שבכח ה'דש אלול
יכול לעשות לעצמו לבושים חדשים, שבכלל לא יכירו אותו
המקטרגים, וכדרך אחד שמצפים ואורכים עליו להרגו, אזי צריך
לשנות מלבושיו, כדי שלא יכירו אותו, וכמו שכתוב (איוב יד, כ): "משנה
פניו ותשלתהו", ועל ידי זה נצול מהם, וכן הוא ב'חדש אלול, שאדם
יכול לעשות לעצמו מלבושים חדשים, על ידי מצות ומעשים טובים
שירבה בהם, כגון באמירת דפים תקוניי זהר, וכן באמירת מזמורי
תהלים, וכן בדבורי תפלה והתבודדות, ועל ידי זה יעשה לעצמו
מלבושים חדשים, עד שלא יוכלו המקטרגים להכיר אותו כלל.

יז.

והרמז לדבר הוא בפסוק (משלי לא, כה): עז ותדר ל'בושה ו'תשחק ל'יום
אחרון, ראשי תבות אלול, שאם ב'חדש אלול יעשה לעצמו לבושים
עזים ומתדרים ממצות ומעשים טובים, אזי יתקיים בו "ותשחק ל'יום
אחרון" – שישחק ל'יום האחרון של השנה, ויקבל את השנה החדשה

שיחות מוהרא"ש

בשמחה עצומה, פי סגלת חדש זה היא לקבל ולהחליף מלבושים ובגדים חדשים, ועל ידי לבושי החדשים, יהיה נסתר מכל מיני מקמרגים, ויהיה מוכן ומכשר לקבל שנה טובה ומתוקה.

יח.

ואמר מוהרא"ש ז"ל, שבתפלות ראש השנה ויום הכפורים (בפיוט "וינתנה תקף" שבתפלות מוסף) בלם נוחגים לצעק בקול גדול ובהתעוררות עצומה: "ותשובה, ותפלה, וצדקה, מעבירין את רע הגזרה! והנה מי שעניי שכל לו, אינו מחכה לראש השנה ויום הכפורים, שתהיה נגזרת איזו גזרה, חם ושלום, ויצטרף להעבירה ולבטלה בראש השנה וביום הכפורים, רק מקדים כבר מימי חדש אלול לעסוק בתשובה ותפלה וצדקה, ועל ידי זה מעביר ומבטל כל מיני גזרות רעות מלכתחלה, שלא תוכלנה להתחיל ולהתרקם כלל, וכמו שאמרו דורשי רשומות (בן מובא בפוסקים, עין קצור שלחן ערוך סימן קכח סעיף א), שכל שלשת העבודות האלה מרמזות בחדש אלול:

תשובה – בפסוק (דברים ל, ו) ומל ח' את ל'בכך ו'את ל'בב זרעה, ראשי תבות אלול.

תפלה – בפסוק (שיר השירים ג, ג) אני ל'דודי ו'דודי ל'י, ראשי תבות אלול.

צדקה – בפסוק (אסתר מ, כב): איש ל'רעהו ו'מתנות ל'אביונים, ראשי תבות אלול.

פי צריכים להודרו ביותר בעבודות אלו בחדש זה, ועל ידי זה ימתיק

מעל עצמו כל הדינים וכל מיני גזרות רעות, ויזכה לשנה טובה
ומתוקה בחד עם כל נשמות ישראל.